श्री कनकदुर्गानंदलहरी

श्री कनकदुर्गानंदलहरी

वंदे गुरुपदद्वंद्वमवाङ्मानसगोचरं |
रक्तशुक्लप्रभामिश्रमतर्क्यं त्रैपुरं महः ||

अखंडमंडलाकारं विश्वं व्याप्य व्यवस्थितं |
तत्पदं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ||

शिवे सेवासक्ताश्रितभरणकार्यैकचतुरे
शिरोभिर्वेदानां चिरविनुतकळ्याणचरिते |
स्मितज्योत्स्नालीलारुचिररुचिमच्चंद्रवदने
जगन्मातर्मातर्जय कनकदुर्गे भगवति || 1 ||

नगाधीशेट्कन्ये नलिनदळसंकाशनयने
सुगीतैर्गंधर्वैः सुरयुवतिभिश्चानुचरिते |
अगण्यैराम्नायैरपि गुणनिकायैर्विलसिते
जगन्मातर्मातर्जय कनकदुर्गे भगवति || 2 ||

निजश्रेयस्कामैर्निटलघटितांचत्करपुटे
स्तुवद्भिः सानंदं श्रुतिमधुरवाचां विरचनैः |
असंख्यैर्ब्रह्माद्यैरमरसमुदायैः परिवृते
दया कर्तव्या ते मयि कनकदुर्गे भगवति || 3 ||

भवत्पादन्यासोचितकनकपीठीपरिसरे
पतंतः साष्टांगं मुदितहृदया ब्रह्मऋषयः |
न वांछंति स्वर्गं न च कमलसंभूतभवनं
न वा मुक्तेर्मार्गं ननु कनकदुर्गे भगवति || 4 ||

शचीस्वाहादेवीप्रमुखहरिदीशानरमणी
मणीहस्तन्यस्तैर्मणिखचितपात्रैरनुदिनं |
ससंगीतं नीराजितचरणपंकेरुहयुगे
कृपापूरं मह्यं दिश कनकदुर्गे भगवति || 5 ||

प्रवर्षत्यश्रांतं बहुगुणमभीष्टार्थनिचयं
स्वरूपध्यातृणां चिकुर निकुरुंबं तव शिवे |
अपामेकं वर्षं वितरति कदाचिज्जलधरो
द्वयोः साम्यं किं स्यान्ननु कनकदुर्गे भगवति || 6 ||

कृशांगं स्वारातिं तुहिनकरमावृत्य तरसा
स्थितं मन्ये धन्ये तिमिरनिकरं ते कचभरं |
सहायं कृत्वायं हरमनसि मोहांधतमसं
वितेने कामः श्रीमति कनकदुर्गे भगवति || 7 ||

तमो नाम्ना सम्यग्गळितपुनरुद्भांतरुचिर-
-प्रभाशेषं भानोरिव तरुणिमानं धृतवतः |
त्वदीये सीमंते कृतपदमिदं कुंकुमरजो-
-वसेदश्रांतं मे हृदि कनकदुर्गे भगवति || 8 ||

त्रिलोकी वैचित्रीजनकघनसौंदर्यसदनं
विराजत्कस्तूरीतिलकमपि फाले विजयते |
यदालोकव्रीडाकुपित इव जूटे पशुपते-
-र्विलीनो बालेंदुर्ननु कनकदुर्गे भगवति || 9 ||

पराभूतश्चेशाळिकनयनकीलाविलसना-
-द्विसृज्य प्राचीनं भुवनविनुतं कार्मुकवरं |
हरं जेतुं त्वद्भ्रूच्छलमपरबाणासनयुगं
स्मरो धत्ते सर्वेश्वरि कनकदुर्गे भगवति || 10 ||

त्वदीयभ्रूवल्लीच्छलमदनकोदंडयुगळी
समीपे विभ्राजत्तव सुविपुलं नेत्रयुगळं |
विजेतुं स्वारातिं विकचनवनीलोत्पलशर-
-द्वयं तेनानीतं खलु कनकदुर्गे भगवति || 11 ||

दरिद्रं श्रीमंतं जरठमबलानां प्रियतमं
जडं संख्यावंतं समरचलितं शौर्यकलितं |
मनुष्यं कुर्वंतोऽमरपरिवृढं नित्यसदयाः
कटाक्षास्ते कार्या मयि कनकदुर्गे भगवति || 12 ||

पुरारातेर्बाणाः कुसुमशरतूणीरगळिता
नतानां संत्राणे निरवधिसुधावीचिनिचयाः |
वियद्गंगाभंगा बहुदुरितजालावृतिमतां
कटाक्षास्ते कार्या मयि कनकदुर्गे भगवति || 13 ||

दरिद्राणां कल्पद्रुमसुममरंदोदकझरा
अविद्याध्वांतानामरुणकिरणानां विहृतयः |
पुरा पुण्यश्रेणीसुललितलताचैत्रसमयाः
कटाक्षास्ते कार्या मयि कनकदुर्गे भगवति || 14 ||

गजंतो वाहंतः कनकमणिनिर्माणविलसा
रथंतश्छत्रंतो बलयुत भटंतः प्रतिदिनं |
स्वभक्तानां गेहांगणभुवि चरंतो निरुपमाः
कटाक्षास्ते कार्या मयि कनकदुर्गे भगवति || 15 ||

पुरारातेरंगं पुलकनिकुरुंबैः परिवृतं
मुनिव्रातैर्ध्यातं मुकुळयुतकल्पद्रुमनिभं |
श्रयंतश्चानंदं विचलदळिपोता इव चिरं
कटाक्षास्ते कार्या मयि कनकदुर्गे भगवति || 16 ||

हरिब्रह्मेंद्राद्यैः श्रुतिविदितगीर्वाणनिचयै-
-र्वसिष्ठव्यासाद्यैरपि च परमब्रह्मऋषिभिः |
समस्तैराशास्याः सकलशुभदा यद्विहृतयः
कटाक्षास्ते कार्या मयि कनकदुर्गे भगवति || 17 ||

विरिंचिर्यद्योगाद्विरचयति लोकान् प्रतिदिनं
विधत्ते लक्ष्मीशो विविधजगतां रक्षणविधिं |
ललाटाक्षो दक्षोऽभवदखिलसंहारकरणे
कटाक्षास्ते कार्या मयि कनकदुर्गे भगवति || 18 ||

उरोभागे शंभोर्विकचनवनीलोत्पलदळ-
-स्रजं संगृह्णंतो मृगमदरसं फालफलके |
शिरोऽग्रे गंगायां रविदुहितृसंदेहजनकाः
कटाक्षास्ते कार्या मयि कनकदुर्गे भगवति || 19 ||

मदीयश्रीलीलाहरणपटुपाटच्चरमिति
क्वता हंतागंतुं श्रुतिविमलनीलोत्पलमिव |
तदभ्यर्णं याताः सहजनिजवैशाल्यकलिताः
कटाक्षास्ते कार्या मयि कनकदुर्गे भगवति || 20 ||

कळंकी मासांते वहति कृशतां नित्यजड इ-
-त्यमुं चंद्रं हित्वा तव वदनचंद्राश्रितमिदं |
स्थितं जीवं जीवद्वितयमिति मन्ये नयनयो-
-र्युगं कामारातेः सति कनकदुर्गे भगवति || 21 ||

प्रसादो मय्यास्ते मयि च सहजं सौरभमिदं
तुला मे मैतस्येत्यविरतविवादाभिरतयोः |
निवृत्ता नेदानीमपि च रिपुता ग्लौनळिनयो-
-स्त्वदास्यं दृष्ट्वा श्रीमति कनकदुर्गे भगवति || 22 ||

मनोजातादर्शप्रतिमनिजलीलौ तव शिवे
कपोलौ भूयास्तां मम सकलकळ्याणजनकौ |
श्रितश्रीताटंकद्वितयरुचयो यत्र मिळिताः
सुधारुक्सूर्याभा इव कनकदुर्गे भगवति || 23 ||

त्रयीस्तुत्ये नित्ये तव वदनपंकेरुहभव-
-त्सुगंधायातश्रीप्रचलदळिनीवारणधिया |
लसन्नासाकारे वहसि सहसा चंपकतुलां
न तत्सौंदर्यार्थं ननु कनकदुर्गे भगवति || 24 ||

वहन्मे कारुण्यं वरकमलरागाह्वयमणिः
सुधापूरं सारं सुरुचिरमृदुत्वं यदि वहेत् |
तदा लब्धुं योग्यो भवति भवदीयाधरतुलां
जगद्रक्षादीक्षावति कनकदुर्गे भगवति || 25 ||

लसन्नासाभूषाग्रगपृथुलमुक्तामणियुतं
नितांतारुण्यंतत्तव दशनवासो विजयते |
सुधासिंधोर्मध्ये निपतित सुधाबिंदुसहित-
-प्रवाळश्रीचोरं ननु कनकदुर्गे भगवति || 26 ||

अयोग्या इत्यार्ये तव दशनसाम्याय कविभि-
-र्विमुक्ता मुक्ता इत्यधिकविदिता मौक्तिकगणाः |
दशामल्पांगत्वा तदनुमुखतांबूलसहिता
गतास्तत्साहित्यं खलु कनकदुर्गे भगवति || 27 ||

जितोऽहं पार्वत्या मृदुलतरवाणीविलसनैः
कथं दृप्यस्यंबाधरसमतया बिंब कथय |
इति क्रोधाच्चंच्वादळितवदने रक्तिमयुतः
शुकोऽयं विज्ञानी खलु कनकदुर्गे भगवति || 28 ||

फलं बिंबस्येदं भवति भवदीयाधरतुळा
कृताळं तन्माद्यं वहति मतिरस्येति विदिता |
न चेत्तस्मिन् भुक्ते सुमति कवितानामपि सृणां
कथं स्यात्तन्माद्यं भुवि कनकदुर्गे भगवति || 29 ||

अतुल्यं ते कंठं हरतरुणि दृष्ट्वा सुकवयः
प्रभाषंते शंखं परिहसनपात्रं भवति तत् |
स्वरूपध्यातृणां सुभवति निधिः शंख इतिचे-
-दसंदेहं स्थाने खलु कनकदुर्गे भगवति || 30 ||

अकंठं ते कंठस्थितकनकसूत्रं विजयते
हरो यत्सामर्थ्यादमृतमिव पीत्वापि गरळं |
समाख्यां विख्यातां समलभत मृत्युंजय इति
त्रयीवेद्यक्रीडावति कनकदुर्गे भगवति || 31 ||

चिरं ध्यात्वा ध्यात्वा सकलविबुधाभीष्टनिचयं
ततस्त्वल्लावण्यामृतजलधिसंप्राप्तजनने |
भुजाकारेणैके भुवनविनुते कल्पकलते
श्रियै मे भूयास्तां ननु कनकदुर्गे भगवति || 32 ||

विराजत्केयूरद्वयमणिविभाभानुकिरणै-
-र्नितांतव्याकोचीकृतमदनजिन्नेत्रकमलौ |
विभोः कंठाश्लेषाद्विपुलपुलकांकूरजनकौ
भुजौ मे त्रातारौ ननु कनकदुर्गे भगवति || 33 ||

सुपर्वारामांतःस्फुरितसहकारद्रुमलता-
-समग्रश्रीजाग्रत्किसलयसगर्वोद्यमहरौ |
करौ ते भूयास्तां मम शुभकरौ कांतिनिकरा
करौ निश्शंकं शांकरि कनकदुर्गे भगवति || 34 ||

प्रशस्तौ त्रैलोक्ये बहुळदनुजत्रासविचल-
-न्मरुन्मस्तन्यस्तौ जननि तव हस्तौ हृदि भजे |
स्मरो यत्संकाशा इति किसलयानेव धृतवान्
त्रिलोकीजेताऽऽसीत्खलु कनकदुर्गे भगवति || 35 ||

पुरारातेः पाणिग्रहणसमये मौक्तिकचयान्
विधातुं तच्छीर्षे जनकवचनादुन्नमितयोः |
ययोरूपं दृष्ट्वाऽभवदुदितलज्जा सुरनदी
कदार्तित्रातारौ मम कनकदुर्गे भगवति || 36 ||

स्फुरंतो निश्शंकं पुरहरनिरातंकविजय-
-क्रियायात्रोद्युक्तस्मरबिरुदपाठा इव भृशं |
झणत्कारारावाः कनकवलयानां तव शिवे
वितन्वंतु श्रेयो मम कनकदुर्गे भगवति || 37 ||

कुचौ ते रूपश्रीविजितलकुचौ मे शुभकरौ
भवेतां व्याकीर्णौ प्रकटतरमुक्तामणिरुचौ |
विरिंचाद्या देवा यदुदितसुधापातुरनिशं
सुनम्राः सेनान्यो ननु कनकदुर्गे भगवति || 38 ||

अतुल्यं ते मध्यं वदति हरिमध्येन सदृशं
जगत्तन्नो युक्तं जननि खलु तद्रूपकलने |
कृताशः पंचास्यो भवति तव वाहः प्रतिदिनं
जगत्सर्गक्रीडावति कनकदुर्गे भगवति || 39 ||

असौ पुन्नागस्य प्रसवमृदुशाखाचलगतं
तपःकृत्वा लेभे जननि तव नाभेः सदृशतां |
प्रमत्तः पुन्नागप्रसव इतरस्तावक गते-
-स्तुलामाप्तुं वांछत्यपि कनकदुर्गे भगवति || 40 ||

त्रिलोकीवासांचद्युवतिजनतादुर्गमभव-
-न्नितंबश्रीचौर्यं कृतवदिति संचिंत्य पुलिनं |
सरो बाह्यंचक्रे जननि भवदीयस्मरणतो
झरेवाधीरेशा जननि कनकदुर्गे भगवति || 41 ||

जितोऽहं पार्वत्या मृदुतरगतीनां विलसनैः
तदूर्वोः सौंदर्यं सहजमधिगंतुं जडतया |
कृतारंभा रंभा इति विदळिताऽऽसां वनमयं
करी सामर्षः श्रीकरि कनकदुर्गे भगवति || 42 ||

प्रविष्टा ते नाभीबिलमसितरोमावळिरियं
कटीचंचत्कांचीगुणविहितसौत्रामणमणेः |
रुचां रेखेवास्ते रुचिरतरमूर्ध्वायनगता
श्रितश्रेणीसंपत्करि कनकदुर्गे भगवति || 43 ||

अनिर्वाच्यं जंघारुचिररुचिसौंदर्यविभवं
कथं प्राप्तुं योग्यस्तव कलमगर्भो गिरिसुते |
तदीयं सौभाग्यं कणिशजननैकावधि सुधी-
-जनैश्चिंताकार्या ननु कनकदुर्गे भगवति || 44 ||

सदा मे भूयात्ते प्रपदममिताभीष्टसुखदं
सुरस्त्रीवाहाग्रच्युतमृगमदानां समुदयं |
अशेषं निर्धौतः प्रणयकलहे यत्र पुरजि-
-ज्जटागंगानीरैर्ननु कनकदुर्गे भगवति || 45 ||

मनोज्ञाकारं ते मधुरनिनदं नूपुरयुगं
ग्रहीतुं विख्यातान् गतिविलसनानामतिरयान् |
स्थितं मन्ये हंसद्वयमिति न चेद्धंसकपदं
कथं धत्ते नाम्ना ननु कनकदुर्गे भगवति || 46 ||

त्वदीयं पादाब्जद्वयमचलकन्ये विजयते
सुरस्त्रीकस्तूरीतिलकनिकरात्यंतसुरभि |
भ्रमंतो यत्रार्याप्रकरहृदयेंदिंदिरगणाः
सदा माद्यंति श्रीमति कनकदुर्गे भगवति || 47 ||

अपर्णे ते पादावतनुतनुलावण्यसरसी
समुद्भूते पद्मे इति सुकविभिर्निश्चितमिदं |
न चेद्वीर्वाणस्त्रीसमुदयललाटभ्रमरकाः
कथं तत्रासक्ता ननु कनकदुर्गे भगवति || 48 ||

रमावाणींद्राणीमुखयुवतिसीमंतपदवी-
-नवीनार्कच्छायासदृशरुचि यत्कुंकुमरजः |
स्वकांगाकारेण स्थितमिति भवत्पादकमल-
-द्वये मन्ये शंभोः सति कनकदुर्गे भगवति || 49 ||

दवाग्निं नीहारं गरळममृतं वार्धिमवनी-
-स्थलं मृत्युं मित्रं रिपुमपि च सेवाकरजनं |
विशंकं कुर्वंतो जननि तव पादांबुरुहयोः
प्रणामाः संस्तुत्या मम कनकदुर्गे भगवति || 50 ||

जलप्राया विद्या हृदि सकलकामाः करगताः
महालक्ष्मीर्दासी मनुजपतिवर्याः सहचराः |
भवत्यश्रांतं ते पदकमलयोर्भक्तिसहितां
नतिंकुर्वाणानां ननु कनकदुर्गे भगवति || 51 ||

तव श्रीमत्पादद्वितयगतमंजीरविलस-
-न्मणिच्छायाच्छन्नाकृतिभवति यत्फालफलकं |
स तत्रैवाशेषावनिवहनदीक्षा समुचितं
वहेत्पट्टं हैमं ननु कनकदुर्गे भगवति || 52 ||

तनोतु क्षेमं त्वच्चरणनखचंद्रावळिरियं
भवत्प्राणेशस्य प्रणयकलहारंभसमये |
यदीयज्योत्स्नाभिर्भवति नितरां पूरिततनुः
शिरोऽग्रे बालेंदुर्ननु कनकदुर्गे भगवति || 53 ||

समस्ताशाधीश प्रवरवनिताहस्तकमलैः
सुमैः कल्पद्रूणां निरतकृतपूजौ निरुपमौ |
नतानामिष्टार्थप्रकरघटनापाटवयुतौ
नमस्यामः पादौ तव कनकदुर्गे भगवति || 54 ||

पुरा बाल्ये शीताचलपरिसरक्षोणिचरणे
ययोः स्पर्शं लब्ध्वा मुदितमनसः कीटनिचयान् |
विलोक्य श्लाघंते विबुधसमुदायाः प्रतिदिनं
नमामस्तौ पादौ ननु कनकदुर्गे भगवति || 55 ||

नराणामज्ञानां प्रशमयितुमंतःस्थतिमिरा-
-ण्यलक्ष्मीसंतापं गमितमनुजान् शीतलयितुं |
समर्थान्निर्दोषांश्चरणनखचंद्रानभिनवान्
नमामः सद्भक्त्या तव कनकदुर्गे भगवति || 56 ||

मुकुंद ब्रह्मेंद्र प्रमुख बहुबर्हिर्मुखशिखा-
-विभूषाविभ्राजन्मघवमणि संदर्भरुचिभिः |
विशंकं साकं त्वच्चरणनखचंद्रेषुघटितं
कवींद्रैः स्तोतव्यं तव कनकदुर्गे भगवति || 57 ||

नखानां धावळ्यं निजमरुणिमानंच सहजं
नमद्गीर्वाणस्त्रीतिलकमृगनाभिश्रियमपि |
वहंतौ सत्त्वादित्रिगुणरुचिसारानिव सदा
नमस्यामः पादौ तव कनकदुर्गे भगवति || 58 ||

मणिश्रेणीभास्वत्कनकमयमंजीरयुगळी-
-झणत्कारारावच्छलमधुरवाचां विलसनैः |
अभीष्टार्थान् दातुं विनतजनताह्वानचतुरा-
-विप ख्यातौ पादौ तव कनकदुर्गे भगवति || 59 ||

नमद्गीर्वाणस्त्रीतिलकमृगनाभीद्रवयुतं
नखच्छायायुक्तं जननि तव पादांबु जयति |
समंचत्काळिंदीझरसलिलसम्मिश्रितविय-
-न्नदीवारीव श्रीकरि कनकदुर्गे भगवति || 60 ||

सुरश्रेणीपाणिद्वितयगतमाणिक्यकलशै-
-र्धृतं हेमांभोजप्रकरमकरंदेन मिळितं |
सतां बृंदैर्वंद्यं चरणयुगसंक्षाळनजलं
पुनात्वस्मान्नित्यं तव कनकदुर्गे भगवति || 61 ||

विरावन्मंजीरद्वयनिहितहीरोपलरुचि-
-प्रसादे निर्भेदं प्रथितपरमब्रह्मऋषिभिः |
शिरोभागैर्धार्यं पदकमलनिर्णेजनजलं
वसन्मे शीर्षाग्रे तव कनकदुर्गे भगवति || 62 ||

समीपे माणिक्यस्थगितपदपीठस्य नमतां
शिरः सु त्वत्पादस्नपनसलिलं यन्निवतति |
तदेवोच्चस्थानस्थितिकृदभिषेकांबु भवति
प्रभावोऽयं वर्ण्यस्तव कनकदुर्गे भगवति || 63 ||

नृणांदीनानां त्वच्चरणकमलैकाश्रयवतां
महालक्ष्मीप्राप्तिर्भवति न हि चित्रास्पदमिदं |
समाश्रित्यांभोजं जडमपि च रेखाकृतिधरं
श्रियो नित्यं धामाजनि कनकदुर्गे भगवति || 64 ||

खगोत्तंसा हंसास्तव गतिविलासेन विजिताः
सलज्जास्तत्तुल्यं गमनमधिगंतुं सकुतुकाः |
भजंते स्रष्टारं रथवहन एवैकनिरता
मनोजातारातेः सति कनकदुर्गे भगवति || 65 ||

जगन्मातर्भव्यांगुळिविवरमार्गेषु गळितं
चतुर्धा ते पादांबुजसलिलमेतद्विजयते |
प्रदातुं धर्मार्थप्रमुखपुरुषार्थद्वययुगं
चतुर्मूर्त्या विद्धाविव कनकदुर्गे भगवति || 66 ||

अजोऽयं श्रीशोऽयं सुरपरिवृढोऽयं रविरयं
शशांकोऽयं कोऽयं सकलजलधीनां पतिरयं |
इति त्वां संद्रष्टुं समुपगतदेवाः परिचरै-
-र्जनैर्विज्ञाप्यंते खलु कनकदुर्गे भगवति || 67 ||

महापीठासीनां मघवमुखबर्हिर्मुखसखी-
-निकायैः संसेव्यां करतलचलच्चामरयुतैः |
प्रदोषे पश्यंतीं पशुपतिमहातांडवकळां
भजे त्वां श्रीकांतासखि कनकदुर्गे भगवति || 68 || [माहेश्वरि]

परंज्योतिस्तद्ज्ञाः सुरतरुलतां दुर्गतजना
महाज्वालामग्नेर्भुवनभयदा राक्षसगणाः |
ललाटाक्षः साक्षादतनुजयलक्ष्मीमविरतं
हृदि ध्यायंति त्वां कनकदुर्गे भगवति || 69 ||

समुद्यद्बालार्कायुतशतसमानद्युतिमतीं
शरद्राकाचंद्रप्रतिमदरहासांचितमुखीं |
सखीं कामारातेश्चकितहरिणीशाबनयनां
सदाहं सेवे त्वां हृदि कनकदुर्गे भगवति || 70 ||

तपःकृत्वा लेभे त्रिपुरमथनस्त्वां प्रियसखीं
तपस्यंती प्राप्ता त्वमपि गिरिशं प्राणदयितं |
तदेवं दांपत्यं जयति युवयोर्भीतधवयोः
कविस्तुत्यं नित्यं ननु कनकदुर्गे भगवति || 71 ||

विभोर्जानासि त्वं विपुलमहिमानं पशुपतेः
स एव ज्ञाता ते चरितजलराशेरनवधेः |
न हि ज्ञातुं दक्षो भवति भवतोस्तत्वमितर-
-स्त्रीलोकीसंधानेष्वपि कनकदुर्गे भगवति || 72 ||

न विष्णुर्नब्रह्मा न च सुरपतिर्नापि सविता
न चंद्रो नोवायुर्विलसति हि कल्पांतसमये |
तदा नाट्यं कुर्वंस्तव रमण एको विजयते
त्वया साकं लोकेश्वरि कनकदुर्गे भगवति || 73 ||

धनुश्चक्रे मेरुं गुणमुरगराजं शितशरं
रमाधीशं चापि त्रिपुरमथनेन त्रिनयनः |
तदेतत्सामर्थ्यं सहजनिजशक्तेस्तव शिवे
जगद्रक्षादीक्षावति कनकदुर्गे भगवति || 74 ||

त्रिकोणांतर्बिंदूपरिविलसनात्यंतरसिकां
त्रिभिर्वेदैः स्तुत्यां त्रिगुणमयमूर्तित्रययुतां |
त्रिलोकैराराध्यां त्रिनयनमनः प्रेमजननीं
त्रिकालं सेवे त्वां हृदि कनकदुर्गे भगवति || 75 ||

मनो ध्यातुं नालं जननि तव मूर्तिं निरुपमां
वचो वक्तुं शक्यं न भवति हि ते चित्रचरितं |
तनुस्त्वत्सेवायां भवति विवशा दीनसमये
कथं वाहं रक्ष्यस्तव कनकदुर्गे भगवति || 76 ||

वियोगं ते नूनं क्षणमसहमानः पशुपति-
-र्ददौ ते देहार्धं तरुणसुमबाणायुतसमं |
अनेन ज्ञातव्यस्तव जननि सौंदर्यमहिमा
त्रिलोकी स्तोतव्यः खलु कनकदुर्गे भगवति || 77 ||

कृता यागा येन श्रुतिषु विदिताः पूर्वजनने
धनं दत्तं येन द्विजकुलवरेभ्यो बहुविधं |
तपस्तप्तं येनास्खलितमतिना तस्य घटिते
भवद्भक्तिः शंभोः सति कनकदुर्गे भगवति || 78 ||

भवन्मूर्तिध्यानप्रवणममलंचापि हृदयं
भवन्नामश्रेणीपठननिपुणां चापि रसनां |
भवत्सेवादार्ढ्यप्रथितमपि कायं वितर मे
भवानंदश्रेयस्करि कनकदुर्गे भगवति || 79 ||

प्रभाषंते वेदाश्चकितचकितं तावकगुणान्
न पारस्य द्रष्टा तव महिमवार्धेर्विधिरपि |
भवत्तत्त्वं ज्ञातुं प्रकृतिचपलानामपि नृणां
कथं वा शक्तिः स्यान्ननु कनकदुर्गे भगवति || 80 ||

नृपा एकच्छत्रं सकलधरणीपालनपराः
सुधामाधुर्यश्रीललितकविताकल्पनचणाः |
निरातंकं शास्त्राध्ययनमनसां नित्यकविता
त्वदीया ज्ञेया श्रीमति कनकदुर्गे भगवति || 81 ||

कदंबानां नागाधिकचतुरसंचारिभसरी
कदंबानां मध्ये खचरतरुणीकोटिकलिते |
स्थितां वीणाहस्तां त्रिपुरमथनानंदजननीं
सदाहं सेवे त्वां हृदि कनकदुर्गे भगवति || 82 ||

गिरां देवी भूत्वा विहरसि चतुर्वक्त्रवदने
महालक्ष्मीरूपा मधुमथनवक्षःस्थलगता |
शिवाकारेण त्वं शिवतनुनिवासं कृतवती
कथं ज्ञेया माया तव कनकदुर्गे भगवति || 83 ||

महाराज्यप्राप्तावतिशयितकौतूहलवतां
सुधामाधुर्योद्यत्सरसकविता कौतुकयुजां |
कृताशानां शश्वत्सुखजनकगीर्वाणभजने
त्वमेवैका सेव्या ननु कनकदुर्गे भगवति || 84 ||

फणी मुक्ताहारो भवति भसितं चंदनरजो
गिरींद्रः प्रासादो गरळममृतं चर्म सुपटः |
शिवे शंभोर्यद्यद्विकृतचरितं तत्तदखिलं
शुभं जातं योगात्तव कनकदुर्गे भगवति || 85 ||

दरिद्रे वा क्षुद्रे गिरिवरसुते यत्र मनुजे
सुधापूराधारस्तव शुभकटाक्षो निपतति |
बहिर्द्वारप्रांतद्विरदमदगंधः स भवति
प्रिये कामारातेर्ननु कनकदुर्गे भगवति || 86 ||

प्रभाषंते वेदाः प्रकटयति पौराणिकवचः
प्रशस्तं कुर्वंति प्रथितबहुशास्त्राण्यविरतं |
स्तुवंतः प्रत्यग्रं सुकविनिचयाः काव्यरचनै-
-रनंतां ते कीर्तिं ननु कनकदुर्गे भगवति || 87 ||

असूयेर्ष्यादंभाद्यवगुणपरित्यागचतुराः
सदाचारासक्ताः सदयहृदयाः सत्यवचनाः |
जितस्वांताः शांता विमलचरिता दाननिरताः
कृपापात्रीभूतास्तव कनकदुर्गे भगवति || 88 ||

यदीयांभस्नानाद्दुरितचरितानां समुदया
महापुण्यायंते महिमवति तस्याः शुभकरे |
तटे कृष्णानद्या विहितमहितानंदवसते
कृपा कर्तव्या ते मयि कनकदुर्गे भगवति || 89 ||

यथा पुष्पश्रेणीविलसितकदंबद्रुमवने
तनोर्भागे नागेश्वरवलयिनः श्रीमति यथा |
तथा भक्तौघानां हृदि कृतविहारे गिरिसुते
दया कर्तव्या ते मयि कनकदुर्गे भगवति || 90 ||

समारुह्याभंगं मृगपतितुरंगं जनयुतं
गळाग्रे धूम्राक्षप्रमुखबलबर्हिर्मुखरिपून् |
निहत्य प्रत्यक्षं जगदवनलीलां कृतवती
प्रसन्ना भूयास्त्वं मयि कनकदुर्गे भगवति || 91 ||

पराभूय त्र्यक्षं सवनकरणे यत्रसहितं
दुरात्मानं दक्षं पितरमपि संत्यज्य तरसा |
गृहे नीहाराद्रेर्निजजनसमंगीकृतवती
प्रसन्ना भूयास्त्वं मयि कनकदुर्गे भगवति || 92 ||

तपः कृत्वा यस्मिन् सुरपतिसुतोऽनन्यसुलभं
भवादस्त्रं लेभे प्रबलरिपुसंहारकरणं |
किरातेऽस्मिन् प्रीत्या सहविहरणे कौतुकवती
प्रसन्ना भूयास्त्वं मयि कनकदुर्गे भगवति || 93 ||

शरच्चंद्रालोकप्रतिमरुचिमंदस्मितयुते
सुरश्रीसंगीतश्रवणकुतुकालंकृतमते |
कृपापात्रीभूतप्रणमदमराभ्यर्चितपदे
प्रसन्ना भूयास्त्वं मयि कनकदुर्गे भगवति || 94 ||

कपालस्रग्धारी कठिनगजचर्मांबरधरः
स्मरद्वेषी शंभुर्बहुभुवनभिक्षाटनपरः |
अविज्ञातोत्पत्तिर्जननि तव पाणिग्रहणतो
जगत्सेव्यो जातः खलु कनकदुर्गे भगवति || 95 ||

पदाभ्यां प्रत्यूषस्फुटविकचशोणाब्जविलसत्
प्रभाभ्यां भक्तानामभयवरदाभ्यां तव शिवे |
चरद्भ्यां नीहाराचलपदशिलाभंगसरणौ
नमः कुर्मः कामेश्वरि कनकदुर्गे भगवति || 96 ||

मदीये हृत्पद्मे निवसतु पदांभोजयुगळं
जगद्वंद्यं रेखाध्वजकुलिशवज्रांकितमिदं |
स्फुरत्कांतिज्योत्स्ना विततमणिमंजीरमहितं
दयाऽऽधेयाऽमेया मयि कनकदुर्गे भगवति || 97 ||

सदाऽहं सेवे त्वत्पदकमलपीठीपरिसरे
स्तुवन् भक्तिश्रद्धापरिचयपवित्रीकृतधिया |
भवंतीं कळ्याणीं प्रचुरतरकळ्याणचरितां
दयाऽऽधेयाऽमेया मयि कनकदुर्गे भगवति || 98 ||

हरः शूली चैकः पितृवननिवासी पशुपति-
-र्दिशावासो हालाहलकबळनव्यग्रधृतिमान् |
गिरीशोऽभूदेवंविधगुणचरित्रोऽपि हि भवत्
सुसांगत्यात् श्लाघ्यो ननु कनकदुर्गे भगवति || 99 ||

समस्ताशाधीश प्रमुख सुरवर्यैः प्रणमिता-
-महर्नाथज्वालापतिहरणपाळी त्रिनयनां |
सदा ध्यायेऽहं त्वां सकलविबुधाभीष्टकलने
रतां तां कळ्याणीं हृदि कनकदुर्गे भगवति || 100 ||

सुसंतोषं यो वा जपति नियमादूहितशत-
-ज्वलद्वृत्तैः श्राव्यां निशि कनकदुर्गास्तुतिमिमां |
महालक्ष्मीपात्रं भवति सदनं तस्य वदनं
गिरां देवीपात्रं कुलमपि विधेः कल्पशतकं || 101 ||

स्तुतिं दुर्गादेव्याः सततमघसंहारकरणे
सुशक्तां वा लोके पठति सुधिया बुद्धिकुशलः |
श्रियं देवी तस्मै वितरति सुतानां च जगतां
पतित्वं वाग्मित्वं बहु कनकदुर्गे भगवति || 102 ||

शतश्लोकीबद्धं ननु कनकदुर्गांकितपदं
गुरूपन्यस्तं तद्भुवि कनकदुर्गास्तवमिदं |
निबद्धं माणिक्यैः कनकशतमानं भवति ते
यथा हृद्यं देवि स्फुटपदविभक्तं विजयतां || 103 ||

इति श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्यवर्य श्रीविद्याशंकराचार्य विरचितं श्रीमत्कनकदुर्गानंदलहरी स्तोत्रं |